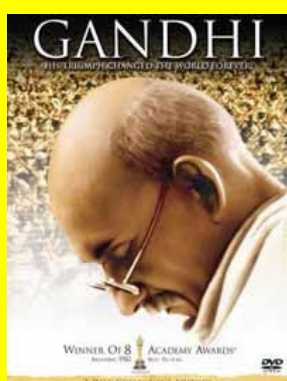

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/gandhi.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 20

"1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques.
"2. Ningú no pot ser obligat a pertànyer a cap associació."

Article 20

Dret a la llibertat de reunió i d'associació.

Gandhi

Any: 1982.

Durada: 188'.

Direcció: Richard Attenborough.

País: Regne Unit.

Edat: Totes les edats.

Argument: La vida de Gandhi, des dels seus inicis com a advocat a Sud-àfrica fins a convertir-se en el líder polític i espiritual de l'Índia mitjançant la no-violència i la desobediència civil.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: Al llarg de la pel·lícula es poden establir relacions amb gairebé tots els articles.

Temes: Dignitat, llibertat, fraternitat, dret a la vida, detencions arbitràries, judicis justos, drets econòmics i socials, etc.

Observacions: La pel·lícula dura tres hores, per tant **pot ser indicat passar-ne només alguns fragments**, que poden ser diferents en funció dels articles de la Declaració Universal amb els que es vulguin relacionar. Si es vol treballar sobre el dret a la llibertat de reunió i d'associació, el fragment més indicat és el de la massacre d'Amritsar (1h 21' a 1h 28'), al que també s'hi pot afegir l'episodi anterior de les protestes per la llei del registre (23' a 34').

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Per què el periodista americà es sorprèn quan Gandhi li diu que no són els britànics, sinó ells, els que tenen el control de la situació?
- A l'Índia d'avui no hi ha polítics compromesos amb les idees de Gandhi. Per què no té seguidors en la política activa?
- En els darrers anys de la seva vida, Gandhi és venerat per milions de persones. Quina part hi ha en aquesta veneració de reconeixement de la seva personalitat extraordinària, i de la necessitat de les persones de tenir mites i ídols?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Comentar les paraules del General Dyer arran de la matança que havia desencadenat a Amritsar: que la seva intenció era infligir una lliçó que tingués impacte a tota l'Índia, que si hagués pogut entrar la tanqueta amb la metralladora a la plaça també l'hauria fet servir, que s'havia adonat de la presència de dones i infants...
- Comentar el comportament dels soldats que mana el General Dyer, la manera impertèrrita i mortal com obeeixen l'ordre de disparar sobre la població indefensa. Un soldat s'hauria de negar a obeeir aquesta mena d'ordres?
- Per què els poders autoritaris tenen tanta por de la llibertat d'expressió i de reunió? Buscar altres moments històrics de diferents països en els que les forces de seguretat

hagin actuat brutalment contra la població civil desarmada (les manifestacions obreres i estudiantils durant el franquisme o durant les dictadures llatinoamericanes, Tiananmen a la Xina, recentment a Birmània, etc.).

- Intentar relacionar diferents fragments de la pel·lícula amb tants articles com es pugui de la Declaració Universal.

- A la pel·lícula, en un moment donat es planteja si el pensament no-violent i la desobediència civil de Gandhi també haurien servit per a enfrontar-se a Hitler. Debate aquest interrogant tenint en compte les polítiques militaristes i genocides del nazisme.

- Per què Gandhi rebutja el terrorisme com a forma de lluita? La lluita dels grups armats d'oposició a un govern dictatorial i opressiu no és legítima?

- C. Rajagopalachari, un ex governador general de l'Índia independent i un dels principals socis polítics de Gandhi, a finals dels anys setanta del segle XX va dir que "l'atractiu de la tecnologia moderna, dels diners i del poder és tan seductor que ningú -i dic ningú- pot resistir-s'hi. El grapat de gandhians que segueixen creient en la seva filosofia d'una vida senzilla en una societat senzilla són, en la seva majoria, excèntrics". Aquesta sentència es pot aplicar de forma generalitzada a tots els països? (la cita està recollida per Salman Rushdie a "Gandhi, ahora", El País, 21-4-1998)

- El llegat de Gandhi segueix viu? En quins sectors de la societat? En quins països?

- Gandhi es manifesta obertament en contra del sistema de castes de l'hinduisme, de manera especial en contra de l'existència dels intocables, la casta més baixa i menyspreada per la societat. Com és que a l'Índia actual, després de tants anys i d'haver-se abolit legalment, encara hi ha vestigis del sistema de castes?

- Comentar el fet que a la pel·lícula, durant l'estada de Gandhi a Sud-àfrica, no apareix cap referència a la població negra.

- Quan tenia tretze anys els pares de Gandhi van pactar el seu matrimoni amb una altra menor, Kasturba, amb la que va tenir quatre fills. Comentar el costum dels casaments infantils, encara vigent a algunes zones de l'Índia i a d'altres països.

- Per què discuteix Gandhi amb la seva dona? El seu model familiar és patriarcal? Hi ha alguna cosa en la religiositat de Gandhi que desagradi?

- Gandhi es va inspirar en Tolstoi per a elaborar la seva idea del pensament no-violent i en Henry David Thoreau per a elaborar la de la desobediència civil. Qui són, aquestes dues persones?

- En diferents moments de la pel·lícula es contraposen la forma austera de vida de Gandhi i la de les autoritats amb les que ha de tractar. Si la millor forma d'educar és donant exemple, són creïbles i inspiren confiança uns dirigents (com la majoria dels governants actuals), que viuen en mansions luxoses i que alhora diuen que volen defensar els interessos dels més desfavorits?

- Comentar les següents frases de Gandhi [es.wikiquote.org/wiki/Mohandas_Gandhi]:

- "Ull per ull, i el món es quedarà cec."

- "La violència és la por als ideals dels altres."

- "Amb el puny tancat no es pot intercanviar una encaixada."

- "Tot dret que no dugui aparellat un deure, no mereix que es lluiti per a defensar-lo."

- "Quan algú comprèn que obeir lleis injustes és contrari a la seva dignitat d'home, cap tirania pot dominar-lo."

- "Ningú pot fer el bé en un àmbit de la seva vida, mentre fa el mal en un altre. La vida és un tot indivisible."

- "El més esgarrifós de les coses dolentes de la gent dolenta és el silenci de la gent bona."

- "Qui reté una mica del que no necessita és igual a un lladre."

- "Tot el que es menja sense necessitat es roba a l'estómac dels pobres."

- "Viu més senzillament perquè els altres senzillament puguin viure."

- "Un error no es converteix en veritat pel fet que tot el món cregui en ell."

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")

[Article 20. Dret a la llibertat de reunió i d'associació](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)